

Appeltaartconcerten

Jaarverslag 2021 Stichting Appeltaartconcerten

In dit verslag gaat het heel veel over corona. Maar desondanks is er veel moois te melden over de Appeltaartconcerten in 2021.

Dank

Allereerst willen we onze grote dank uitspreken aan de fondsen, Vrienden, vrijwilligers, de gemeente Utrecht en alle andere partners die samen de Appeltaartconcerten mogelijk maken. Dankzij ieders welwillende, ondersteunende en meedenkende houding zijn we erin geslaagd om juist in lastige coronatijden muziek te kunnen blijven spelen voor een dankbaar publiek.

Flexibel

We waren tijdens de pandemie doorgaans best optimistisch, alhoewel veel van onze mooie plannen en programma's de prullenbak in konden. Dat gaf soms ruimte voor andere deelplannen en aangepaste programma's. En wanneer de lockdown alles stillegde, was er tijd om te studeren en te wandelen. Het publiek en onze individuele musici hadden het soms moeilijk, maar als Stichting zijn we dit jaar goed doorgekomen.

De Appeltaartconcerten zijn voor ons publiek vaak belangrijke momenten om naar toe te leven. Dus voelden we ons verantwoordelijk om ook in coronatijden zoveel mogelijk bijzondere én veilige Appeltaartconcerten te blijven realiseren.

Die ambitie en noodzakelijke flexibiliteit waren op den duur wel *buitengewoon belastend*. Het produceren van concerten en het instuderen van muziek zonder de zekerheid dat e.e.a. doorgang zou vinden is lastig voor iedereen. En wanneer er geannuleerd werd, bleek uit de teleurstelling weer hoe mensen hechten aan onze concerten.

Heel veel partners waren flexibel en genereus: de fondsen, de gemeente Utrecht, de theaters en verpleeghuizen en ons publiek. Iedereen wilde dat we veel bleven spelen, al dan niet in gewijzigde vorm. Dat was een grote opsteker! Ook hebben we, dankzij ons netwerk, aanspraak kunnen maken op een aantal bijzondere coronasubsidies zoals die van het Kickstartcultuurfonds en het FPK.

Onze ambitie was om ongeveer 175 *dagdelen* met Appeltaartconcerten te spelen. Dat werden zo'n 140 dagdelen. Vaak speelden we twee concerten op een dagdeel. Vaak waren die volgeboekt. We telden meer dan 6000 bezoekers/luisteraars. Onze vrijwilligers hebben zich vol overgave bekwaamd in de crowdcontrol en looprichtingmanagement!

Na het inplannen van concerten wachtten we vaak wat langer met het inboeken van musici omdat die het mogelijkwerwijs annuleren als teleurstellend zouden ervaren. Dat heeft muzikanten leed gescheeld.

Waar we wel moesten annuleren of geannuleerd werden betaalden we coronacompensatie-vergoedingen. (sommige musici zagen hiervan vrijwillig af)

Openbare Appeltaartconcerten

Net als in 2020 vroegen we een lage entreprijs. Het online boeken leverde onder ouderen problemen op. Maar het online boeken was vaak noodzakelijk om de sterk verminderde stoelcapaciteit van de zalen te managen, om de contactgegevens te hebben en om wachtrijen bij de ingang te voorkomen.

Verlenging jaarproject 2021

Overigens: om alle targets van ons projectplan te halen hebben we het jaarproject 2021 verlengd tot zomer 2022. Dit jaarverslag is dan ook nog niet ons afrondende Projectverslag 2021.

Over niet-gerealiseerde en tussentijds toegevoegde plannen

Veel verzorgingshuizen waren de eerste maanden van 2021 nog zeer terughoudend met het boeken van optredens met live-muziek: een dvd'tje is uiteindelijk veiliger in coronatijd. In de ouderenzorg hebben veel locaties een 'Huis van de wijk-functie'. Hier hadden we graag openbare Appeltaartconcerten gegeven. Maar vanwege corona bleven de deuren van deze Huizen van de Wijk dicht voor gastbezoek, de buurtbewoners.

Afstand houden was belangrijk. Op alle locaties (van theater tot ouderenzorg) mocht minder publiek naar binnen. We speelden om die reden vaak twee concerten op een dagdeel, zodat toch voldoende publiek zou worden bereikt. De concerten werden daardoor ook wat intiemer. De bezoekersaantallen waren niet zeer hoog, maar de ervaring was wel bijzonder.

Musici werden heel soms ziek, moesten in quarantaine en programma's werden vervangen. Maar dat ging best goed. Het Nederlands Philharmonisch Orkest kon vrijwel geen musici aan ons uitlenen vanwege de eigen corona-uitdagingen.

Ook ons Utrechtse deelproject de 'Appeltaartconcertontdekkingspresentaties' kwam grotendeels van de grond. Dat deel was buitengewoon succesvol én leerzaam. Zie meer hierover onder bij *Verslag deelproject Utrecht*

Via de Vereniging van Nederlandse Bibliotheken stelde het Fonds Podiumkunsten vouchers ter beschikking voor een culturele programmering. We hebben onze bibliothecaire relaties geadviseerd en dat resulteerde in veel mooie Appeltaartconcerten voor het oudere leespubliek. Hier en daar was de organisatie meer dan geweldig, en soms hadden ze wat hulp nodig.

Het Utrechtse Klokkenluidersgilde steunde onze Steunstichting met een mooie bijdrage.

Vrijwilligers

Onze eigen vrijwilligers hielpen bij de inkoop van de taart, de publieksgeleiding, serveren taart en koffie, de financiële administratie, invoeren van data in het online-kaartverkoopstelsel, het werven van Vrienden, het schrijven van de nieuwsbrief etcetera.

Bestuur

Het bestuur van Stichting Appeltaartconcerten kwam één keer fysiek bijeen en overlegde overigens vooral telefonisch en per email. Tussen de voorzitter en de artistiek/zakelijk leider bestaat een frequent overleg met betrekking tot de voortgaande zaken van alledag.

Verslag deelproject Utrecht in verband met de tweejarige subsidieregeling

In Utrecht deden we voor het eerst mee in de tweejarige subsidieregeling van de gemeente. We hadden de ambitie om zeker 80 dagdelen Appeltaartconcerten te spelen (waarvan zo'n 35 in de ouderenzorg)! Dat had zonder corona wel kunnen lukken, maar in coronatijden was dat onmogelijk omdat er hele maanden niet gespeeld mocht worden.

In Utrecht speelden we op 40 dagdelen wel 60 Appeltaartconcerten, voor ongeveer 2100 mensen. We hebben een pragmatische aanpak gehad: veel concerten spelen, en bij beperkingen in de aantallen bezoekers zo mogelijk twee concerten per dagdeel spelen. We merkten dat er op sommige locaties ook jonge mensen (twintigers en dertigers) kwamen luisteren. De alleroudste mensen bleven weg. Mogelijk was hier het online reserveren een struikelblok. En veel mensen waren uiteraard voorzichtig. We ontwikkelden wel een groep 'fans' die ons door de hele stad volgden. Ook hier voorzien we in een behoefte. Dat is erg leuk!

In de stad hebben we op veel plekken opgetreden:

Op Ouderenzorglocaties van AxionContinu:

- De Bijkershoek
- Voorveldse Hof
- De Componist
- De Dame
- De Wartburg
- Drie Ringen
- Gildenborgh dagbehandeling
- Voorhoeve
- Voorveldse Hof

Overige locaties

- DUMS, De Utrechtse Muziekschool
- Jenaplanschool De Brug (besloten lessen en voorstelling van Nachtegaal)
- Museum Speelklok (voorstellingen van De Nachtegaal)
- Musketon (wijkcentrum in Lunetten)
- Schimmelplein (buitenconcert)
- Stadsklooster (Lombok)

- TivoliVredenburg
- ZIMIHC theater Stefanus (Overvecht)
- Buiten bij de Sluis* (Leidsche Rijn)
- Domkerk*

*hier speelden we 1 concert buiten de tweejarige financiering van de gemeente Utrecht

Over de gerealiseerde activiteiten

Bij de openbare concerten speelden we in muzikaal opzicht soms stevige programma's, in de ouderenzorg waren we wat behoudender, alhoewel we hier ook de speciaal voor ons geschreven Appeltaartcomposities van componisten als Joey Roukens, Ad Wammes en Monique Krüs lieten horen.

We hebben muziek van middeleeuwen tot hedendaags laten horen, de muziekvoorstelling de Nachtegaal klonk viermaal op een school. We speelden harp-septetten van Debussy en Ravel en het onstuimige pianokwintet van Béla Bartók. Ook de stemmige muziek van Arvo Pärt en stijlgenoten riep de goede concentratie op. Ter gelegenheid van de 101ste verjaardag van Piazzolla speelden we veel tango's. Het werd allemaal heel goed ontvangen.

In het kader van het Internationaal Kamermuziekfestival van juli speelden we onder andere de Nachtegaal in TivoliVredenburg. Het festival van december werd helaas geannuleerd.

Diversiteit, inclusie en de Appeltaartconcertontdekkingspresentaties

Zoals in ons Utrechtse projectplan opgenomen wilden we dit seizoen serieus en structureel onze blik verruimen en regelmatig 'uit onze bubble' van de westerse muziek stappen. Ons stonden 3 tot 4 projecten voor de geest waarin we veel zouden gaan repeteren en dan 1 tot 3 maal het programma zouden spelen. Dat liep een klein beetje anders, tot onze tevredenheid.

1. Over het deelproject met **jazzviolist Yannick Hiwat**: Yannick liet vijf strijkers gedurende drie workshopsessies improviseren, luisteren, kennismaken met de vrijheid van het spelen zonder bladmuziek. Dit was soms reuze spannend. Yannick had geduld en respect voor ons. De workshops waren voor sommige musici bijna therapeutisch! We weten ook weer wat we niet (goed) kunnen. Helaas konden we door privé-omstandigheden van onze artistiek leider en daarna planningsproblemen en de emigratie van een musicus ons deelproject niet presenteren. We hopen op een doorstart in 2022 of 2023! Het geleerde namen we wel mee naar de andere concerten, waar we soms bijvoorbeeld een impro-moment inlassen.
2. Voor het deelproject met Arabische muziek richtten we het **Eufratisch Taartgenootschap** op. Met steun van het Elise Mathilde Fonds konden we twee dagen verblijven op een groot landgoed op de Veluwe waar we (8 klassieke musici en 4 specialisten in Arabische muziek) hard studeerden op een Arabisch programma. De losheid in samenspel, speelstijl, versieringen, improviseren en uit het hoofd spelen waren belangrijke aandachtspunten.

Maar ook in sociaal opzicht waren de concerten bijzonder: de Syrische musici vertelden over hun leven en vluchtverhalen en er ontstond een bijzondere sfeer. Dat is belangrijk voor een ontspannen samenspel! We hebben uiteindelijk meer dan 10 keer opgetreden met dit programma, ook buiten Utrecht. Vaak deden we dat in een kleinere bezetting dan de 12 musici. Zowel in artistiek als financieel opzicht was dat beter. Het publiek waardeerde de concerten zeer. Ook in 2022 is het Eufraatisch taartgenootschap geprogrammeerd.

3. Omdat het Eufraatisch Taartgenootschap zo'n succes bleek hebben we dus hiermee 'doorgespeeld'. Het voelde erg geforceerd en niet wenselijk om ons volgende project -met elektronische en hiphop muziek- nu te gaan opzetten. In de geest van de inclusieve gedachte leek het beter om met een van de Syrische musici in 2022 een nieuw project rondom Balkanmuziek op te zetten. Daarover meer in het verslag over 2022!

We leerden veel op het gebied van diversiteit en inclusie. Bij het schrijven van het projectplan voor de gemeente Utrecht in 2019 ging het nog vooral om het leren van muziekstijlen. Maar: het moet ook gaan om het leggen van relaties met de musici, gelijkwaardigheid en opnemen van repertoire én musici in onze speellijsten. Sommige klassieke musici kozen voor het niet-deelnemen aan deze projecten: ze hadden geen ruimte voor of interesse in nieuwe uitdagingen. Dat respecteren we geheel. In 2022 zetten we meer stappen.

Extra subsidie voor podia van de gemeente: buiten ons projectplan en begroting

1. De stichting Vrienden van de Domkerk kwam met het voorstel om in de Domkerk Appeltaartconcerten te organiseren. Dat was alleen goed idee, vonden wij, als we daar bijzondere doelgroepen konden bereiken. Want als we vooral een regulier publiek trekken gaan we teveel lijken op gewone concerten. En daar willen we geen subsidiegeld aan besteden.

Uiteindelijk hebben de Vrienden van de Domkerk een subsidie bij de gemeente aangevraagd waarmee een groot deel van de kosten kon worden gedekt van een serie van 4 concerten. (Een groot deel was huur van de kerk) Het eerste hiervan was in 2021. Wij droegen uiteindelijk zelf wel wat bij, maar deze samenwerking op een prachtige Utrechtse plek leverde ook veel Vrienden en goodwill op.

En wij hebben ons netwerk ingezet om onze doelgroepen uit te nodigen. Zo'n 30% van de bezoekers kwam via het samenwerkingsverband van Utrechtse musea en zorginstellingen 'Vrijdag Museumdag' met busjes uit de zorginstellingen naar het concert, dankzij de extra inspanningen en flexibiliteit van hun programmamanagers.

2. Bij het café-restaurant Buiten bij de Sluis presenteerden we een van onze Appeltaartconcertontdekkingsprojecten. Dat bleek zo'n goede match dat het café ook diezelfde subsidie als de Domkerk aanvraag. Hier kwam een nieuw publiek, met veel bewoners van Leidse Rijn. Dat leverde ook hier veel Vrienden op.

Deze Extra Subsidies en Extra Concerten hebben we dus buiten de financiële afrekening en de prestaties gehouden.